

הצבאי אין כל חלק לא בתיכונן ולא בביצוע המשימות הצבאיות הטוררות הללו. איש אינו שואל אותו כיצד להגן על הגבול, איש אינו מגלה לו היכן הנקודות הרגישות של מערך הכוחות השומרים על הגבול, ואין הוא אחראי אפילו על הסיוע רים השיגוריים הנעים מדי פעם באזור רים שהוא שומר, כביכול, על בטחונו.

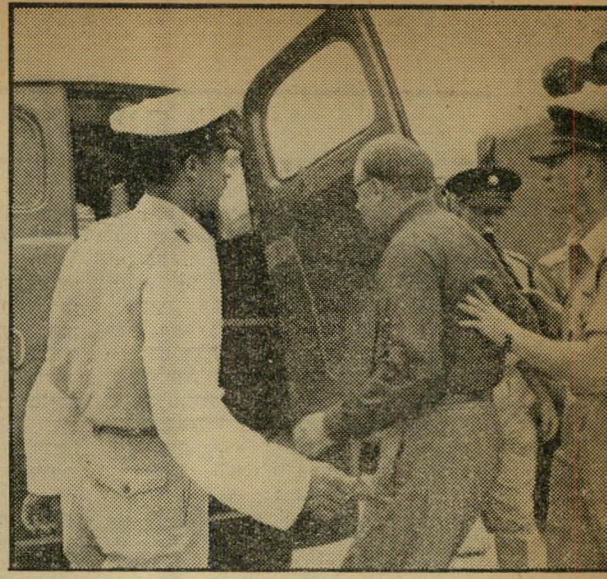
על המשימה השניה — השמירה על בטחון פנים — ממונים מספר גופים, אשר בכללותם יקרא להם שירותי הבטחון. מה לקת המימשל הצבאי במטה הכללי הינה אמנם חלק מן המחלקה הערבית של הש.ב. וישנו שיתוף פעולה בדרג מסויים בין המחלקות השונות של הש.ב. לבין המימשל הצבאי — כשם שיש שיתוף פעולה בין שירותי הבטחון לבין כל גורם ממלכתי במדינה. אולם שיתוף זה בא לצרכי תיאום בלבד. הוא לא בא כדי להטיל על מנגנון המימשל הצבאי ביצוע של משימות בטחון ניות. הוא בא אך ורק כדי לחזק ששלת חות המימשל הצבאי למיניהן לא יפריעו לביצוע המשימות הבטחוניות של שירותי הבטחון.

במלים פשוטות: המימשל אינו תופס מרגלים או מגלה מסתננים שמצאו מיקלט אצל קרובים בארץ. אין זה תפקידו ואין איש דורש ממנו לעשות זאת. כל מה ששירותי הבטחון דורשים ממנו היא להניח לאנשי הבטחון לפעול מבלי להפריע להם. שירותי הבטחון אינם מגלים לאנשי ה מימשל הצבאי מי הם סוכניהם ומודיעיהם בקרב האוכלוסיה הערבית. הם גם אינם מגלים להם מי הם החשודים שאנשי הש.ב. עוקבים אחרי מעשיהם במיבצעים מיוחדים. ברור כי גם לאלה וגם לאלה יש להתייחס שלא אל כל אורח אחר. ברגע שאיש הש.ב. בשטח מחליט כי הגיע הזמן הנכון לעשות זאת, הוא פונה לנציג המושל הצבאי ב בקשה כי יפעיל לחץ כלשהו על חשוד מסויים — או על תושב המסרב לשאת פעולה. אך האיש שייך לחמולה מסויימת, או שהינו אולי בעל השפעה בחוג מסויים. אם ייענה נציג המושל לבקשת שליח הש.ב., יופע צורה זו או אחרת באותו ערבי, יקלקל הדבר רשת סוכנה של יחסים שנציג המושל טוהה אותה במשך שנים.

וזה רק גזק „טכני“ מצומצם. קיים הנזק החמור העיקרי: נוכחות המימשל, והאפליה הכרוכה בו, יוצרת את קרקע השינאה, שהיא הפוריה ביותר להצמחת מרגלים ותכלנים. במשרד יועץ ראש הממשלה לעניינים

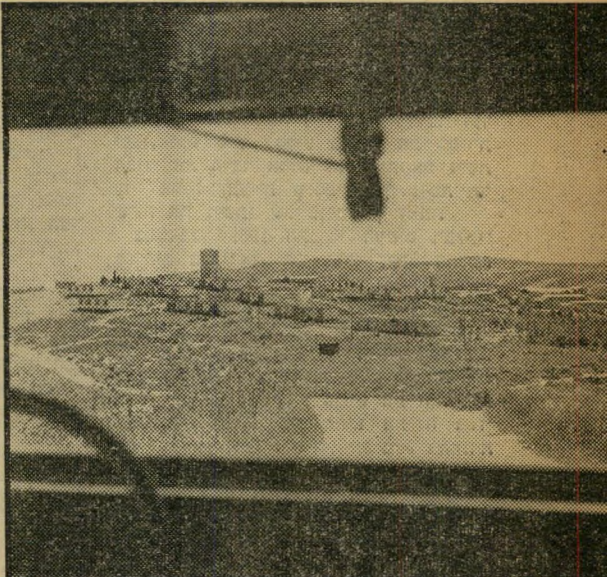
יתרון 2 מניעת התארגנות של הערבים בגוף פוליטי עצמאי. לולא המימשל הצבאי היו המונים אלה מקימים מפלגה שלהם, שהיתה לוחמת בכנסת למען המיעוט הערבי.

יתרון 1 השימוש במנגנון השלטון כדי לדכא מפלגות יריבות ובעיקר את מק"י, בקרב הציבור הערבי. בתמונה: שוטרים עוצרים את ח"כ מק"י שמואל מיקוניס בנצרת.

יתרון 4 הפגנת יחוס מתמדת. בתמונה: כיתת שוטרים חבושי יקסדות מסתערת על אחת מטימטאות נצרת, לפיזור קהל מפגינים שלא קיבל רשיון מהמימשל להפגין.

יתרון 3 שלילת קרקעות של ערבים אזרחי המדינה. בעיר קר בגליל, שט הוכרזו שטחים נרחבים כאזורים שגורים. בתמונה: כפר ברעם הגלילי, שתושביו הוגלו מאדמתם.

מפא"י מפיקה ארבעה יתרונות חשובים מן המימשל — והמדינה משלמת מחיר אחד

ערביים עצמו סבורים רבים כי המימשל הצבאי הינו רק מכשלה בטחוניית. ואילו אנשים בעלי עבר צבאי ובטחוני מובהק, ממפלגות שונות, הביעו אותה דעה — בחלקם זמן רב לפני שהחלה ה מרכה הציבורית הנוכחית לביטול המימשל הצבאי. בין היתר:

- אלוף משה כרמלי: „אין עוד שחר לטענה שהמימשל הצבאי הקיים, המטיל הגבלות על רובו של המיעוט הערבי ב ארץ, אמנם הכרחי לבטחון המדינה.“
- אלוף יגאל אלון, בספרו מסך החוז: „מכל הסכנות והסיכונים (לבטחון המדינה) שידעתי עד כה, כה הרי ביטול המימשל ה צבאי הוא הסיכון הקטן ביותר, וביחוד שיש עמו גם סיכוי משמעותי.“
- פנחס לבון, האיש היחיד שהספיק להציג מן החוץ אל נסתרות מערכת ה בטחון, בהיותו שר הבטחון: „המימשל ה צבאי היה הכרח בראשית המדינה, מטעמים בטחוניים ואחרים... אני בטוח שאפשר למצוא פתרון מניח את הדעת לצרכים הבטחוניים, במיסגרת של מימשל אזרחי. הגיע הזמן לבטל את המימשל הצבאי!“

נחום יהלום, אחד מוותיקי השני ושירותי הבטחון, שכינה כראש המחלקה הערבית של הסמטרת והודה לפני כחצי שנה: „המימשל הצבאי? המדינה תתקיים טוב מאד גם בלעדיו. לא יקרה שום אסון בטחוני אם יבוטל. להיפך!“ איש לא יטיל דופי באנשים אלה, כי אילו הם חותרים תחת בטחון המדינה, אם

להעמיד מישהו למשפט צבאי חקא, במקום המשפט האזרחי הנהיג לגבי אזרחי המדינה הרגילים — אין כל אפשרות לערער על פסקהדין של אותו בית-משפט. מי הם אנשי המימשל הצבאי, שבידיהם מרוכזות סמכויות אלה? הם לובשים מדי חיילים, דרגותיהם הן דרגות צה"ל. אולם טעות לראות בהם אנשי-צבא. הם פקידים — ותו לא. ברובם המכריע התקבלו לעבור דתם כיוון שהם יודעים ערבית. מעלתם העיקרית: שהם מבינים את שפת האזרחים הנתונים לשליטתם; שהם יכולים למלא טפסים בערבית. כל קשר בינם לבין צבאיות חיצוני בהחלט. פרט לייצוגי הגדולים, נסגרים משרדי המושל הצבאי בשעה חמש אחר-הצהרים, כאשר מסתים יום-העבודה המשרדי. אז עולים עובדי המימשל על מכוניותיהם ה צבאיות ודוהרים הביתה.

*** המימשל מחבל בבטחון

בכל זאת מתקיים הבטחון בריכוזי האוכלוסיה הערבית. האמנם יש להודות על כך למימשל הצבאי? תחילה יש להבחין בין שני סוגי בטי חוץ: בטחון-חוץ — השמירה על הגבול לות מפני הסתננות או פלישה — ובטחון פנים — השמירה מפני פעולות חתרנית לטובת אויבים מן החוץ. על המשימה הראשונה ממונה צה"ל, על פיקודו וחיבתו הלוחמות. למימשל

מעלתו המושל. במשרדים אלה עושה ה מימשל הצבאי את מלאכתו. אפשר למצוא שם תמיד כמה תריסרי תושבים ערביים ממתנים בפרודורים. כי מעט כולם באו לבקש רשיונות-תנועה. אחדים מהם באו לבקש פרוקציה לבין משפחה, שסיים את לימודיו לפני שנתיים וטרם הצליח להתקבל כמורה. שמה יתחשב כבוד המושל בקשריו הטובים של החוץ, בנאמנותו של אביו למפא"י, בהמצאתו של המוכתר — וימליץ עליו כעל מורה-בכוח רצוי?

אפשר תמיד למצוא גם ערבי מרנפש, מלא טרוניות. הוא רוצה לדעת, מן הסתם, מדוע גמע ממנו המושל רשיון לקניית טראקטור. הלא שלח את בנו הצעיר ב מיוחד ללמוד במיכללה חקלאית, ועתה גוד רים עליו להמשיך לעבד את אדמתו ביד, או במחרשת סוסים. מה הוא אשם שבנו הבכור קומוניסטי? ובכלל — מה זה ישנה את השתייכותו המפלגתית של הבן הבכור, אם הצעיר לא יקבל טראקטור?

אנשי המימשל מקשיבים לבקשות ול תלונות. כאשר יחליטו לחיוב או לשלילה תהיה החלטתם סופית. כי אין עירעור על החלטות סעדאת אלי-חאכט, ולא רק ב עניינים של היתר תנועה ופרנסה. על פי הסמכויות שמקנות לו התקנות לשעת חירום משנת 1945 יכול המושל או נציגו להטיל מעצר אדמיניסטרטיבי על כל תושב באזור-מימשלו. הוא יכול להגלותו מביתו לכל תקופה הנראית לו. אם הוא מחליט

עלבון הצורב ביותר שספג השנה ה דרום-אפריקה, הגנריק פרוורד. הכהן הגדול של תורת האפרטהייד היה מלא זעם על הצבעת ישראל באו"ם נגד הגזענות בדרום-אפריקה. אולם יותר מן הכעס, פגעה ה תמיהה שבדבריו. „כיצד יכולה ישראל ל הוקיע את האפרטהייד בדרום-אפריקה, כש היא עצמה מקיימת מימשל צבאי לאזרחיה הערביים?“

נמצאה כמובן, תשובה מן-המוכן לעלבון. „המימשל הצבאי, מיהרו דוברי ישראל הרשמיים להכריז, „אינו מבוסס על הפליה גזעית. הוא בא אך ורק לשרת צרכים בטחוניים חיוניים של מדינת ישראל.“ ו אותה טענה חזרה ונשנתה בכל ויכוח על המימשל הצבאי: הוא דרוש מבחינה בטחון נתי; בלעדיו — ייפגע קשות בטחון ה מדינה.

עתה, ערב ההכרעה בכנסת על ביטול המימשל הצבאי, כדאי לבחון את הבעיה — לא מנקודת-הראות המוסרית, לא מנקודת-הראות האנושית, לא מנקודת-הראות המדינית, לא מנקודת-הראות העולמית, כי אם דווקא מנקודת-הראות הבטחוניית. כדאי לשאול את השאלה: האמנם שומר המימשל הצבאי על בטחון המדינה?

*** הבטחון נופע הביתה

בצעד ראשון כדאי לבקר באחד ה משרדים הפזורים ביישוב הערבי, ו אשר שם יושב סעדאת אלי-חאכט — הוד

הקרב על המימשל